2024/2310

10.10.2024

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2024/2310,

11. aprill 2024,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse 2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse 2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0104/2024),

A. arvestades, et Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (edaspidi „keskus“) tulude ja kulude kalkulatsiooni ([1]) kohaselt oli keskuse 2022. aasta lõplik eelarve 18 893 136 eurot, mida on 2021. aastaga võrreldes 0,71 % vähem; arvestades, et keskuse eelarve koosneb peamiselt (94 %) liidu eelarvest eraldatud vahenditest;

B. arvestades, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) on oma aruandes keskuse eelarveaasta 2022 raamatupidamisaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“) märkinud, et ta sai piisava kindluse selle kohta, et keskuse raamatupidamise aastaaruanne on usaldusväärne ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. märgib rahuloluga, et 2022. aastal tehtud eelarve jälgimise alaste pingutuste tulemusel oli eelarve täitmise määr 98,78 % (2021. aastaga võrreldes 1,22 % väiksem); märgib, et maksete assigneeringute täitmise määr oli 96,65 %, mis kujutab endast 2021. aastaga võrreldes väikest tõusu 0,30 % võrra; märgib ka, et 2021. aastast 2022. aastasse üle kantud maksete assigneeringute täitmise määr oli 88,98 %;

2. võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks, et kuigi keskus maksis viivist ainult ühe hilinenud makse pealt, märkis keskuse finants- ja raamatupidamisarvestuse süsteem (ABAC) ekslikult hilinenuks märkimisväärse arvu makseid (107 makset 1 595st) valede parameetrite või ebaõigete andmete sisestamise või mõlema tõttu seoses maksetähtpäeva või maksekohustust sisaldavate dokumentide vastuvõtmisega; võtab keskuse vastuse põhjal teadmiseks, et maksete ebajärjekindel märkimine hilinenuks ei mõjutanud asjaomaste toimingute korrektsust; märgib ühtlasi, et keskus on võtnud mitu meedet, et minimeerida valepositiivsete tulemuste riski ja tagada, et ABAC-süsteem annaks selge ja täpse ülevaate tegelikult hilinenud maksetest; kutsub ametit üles jätkama selle küsimuse jälgimist ja leevendama selle küsimusega seotud võimalikke tulevasi maineriske;

Tulemuslikkus

3. märgib, et keskuse uues tulemuslikkuse mõõtmise mudelis on kindlaks määratud piiratud arv (10) liidetud põhilisi tulemusnäitajaid, millega mõõdetakse soovitud väljundite saavutamise tulemuslikkust ja eraldatud ressursside kasutamise tõhusust ning mida täiendavad kõrgema taseme põhilised tulemusnäitajad tulemuste ja mõju mõõtmiseks; märgib, et põhiliste tulemusnäitajate hindamiseks määras keskus kindlaks 65 iga-aastast eesmärki, millest 2022. aastal saavutati 57 eesmärki (87 %);

4. märgib, et 2022. aasta tööprogrammi osas saavutas keskus 188 väljundist/tulemusest 152 (81 %), saavutas osaliselt 12 % (st 23 väljundist/tulemusest, mis lükkusid edasi ja olid 2022. aasta lõpus töös), samas kui 12 tulemust (6 %) jäi saavutamata ja kaks tulemust ei olnud kohaldatavad; võtab teadmiseks keskuse seisukoha, et suurem osa 2022. aastal edasi lükkunud või tühistatud tegevustest olid tingitud vahendite puudumisest; märgib ka, et uute volituste täitmiseks (rakendamine toimub eeldatavalt 2024. aastal) alustas keskus 2022. aastal ettevalmistusi, mis hõlmasid põhiressursse ja eeldasid teatavaid kohandusi mõnes keskuse varem kavandatud tegevuses;

([1]) ELT C 141, 29.3.2022, lk 33.

5. tunnustab keskuse pingutusi ja edusamme kolmes töövaldkonnas (tervishoid, julgeolek ja äritegevuse tõuketegurid); võtab eelkõige teadmiseks uue Euroopa uimastiprobleemide aruande avaldamise 2022. aastal, milles antakse värske ülevaade uimastiolukorrast Euroopas kuni 2022. aastani, e-õppe platvormi PLATO käivitamise, mis sisaldab Euroopa ennetuskava, mille eesmärk on koolitada spetsialiste, kes tegelevad ennetusotsuste, arvamuste ja poliitika kujundamisega Euroopas, seitsme minijuhendi väljaandmise, milles käsitletakse uimastitele reageerimist meelelahutusasutustes, kohalikes kogukondades, koolides ja vanglates, samuti perekondade ja kodutute vajadustele reageerimist, ning kolme ülevaate avaldamise, milles käsitletakse narkootikumi tarvitamiseks ettenähtud ruume, uimastikontrolli ja e-tervise meetmeid;

6. märgib tunnustusega, et 2022. aastal avaldas keskus uue, segameetodil põhineva suundumuste jälgimise kiiruuringu, et hinnata esialgset reageerimist ukrainlastest põgenike vajadustele Ukraina naabruses asuvates liidu liikmesriikides; tunnustab keskust koostöö eest Europoliga, mille käigus valmis ELi uimastiturgude põhjaliku analüüsi neljas väljaanne, mille tulemused on esitatud mitmes moodulis, millest igaüks keskendub konkreetse uimasti turule ja hõlmab suundumusi tarneahelas alates tootmisest ja salakaubaveost kuni turustamise ja tarbimiseni; tunnustab seda, et 2022. aastal võeti kasutusele kokaiini ja metamfetamiini puudutavad kaks esimest moodulit;

7. märgib, et 2022. aastal jätkas keskus koostöös partneritega Euroopa Liidu varajase hoiatamise süsteemi rakendamist; märgib sellega seoses, et 2022. aastal anti varajase hoiatamise süsteemile esimest korda ametlikult teada 41 uuest psühhoaktiivsest ainest; märgib ühtlasi, et kaks uut psühhoaktiivset ainet, millele keskus tegi riskihinnangu 2021. aastal (3-klorometkatinoon (3-CMC) ja 3-metüülmetkatinoon (3-MMC)), lisati 2022. aastal komisjoni delegeeritud direktiiviga uimastite määratlusse;

8. väljendab heameelt selle üle, et keskus osales uimastiküsimustega seotud koolitusüritustel ja suutlikkuse suurendamisel ning andis oma teadmisi edasi ligi 950-le uimastite valdkonnas töötavale spetsialistile, sealhulgas õiguskaitseametnikele ja poliitikakujundajatele; märgib lisaks, et keskuse 2022. aastal korraldatud seitsmel veebiseminaril osales ligikaudu 1 200 uimastivaldkonnas töötavat spetsialisti kogu maailmast; väljendab heameelt keskuse ja selle partnerite ühiselt korraldatud neljanda Euroopa konverentsi üle, mis käsitleb sõltuvuskäitumist ja sõltuvust („Lissaboni sõltuvused 2022“), mis tõi üldteema „Ülemaailmsed sõltuvused“ all kokku rekordilise 1 757 osalejat 84 riigist;

9. väljendab heameelt keskuse jätkuvate pingutuste üle, mille eesmärk on rõhutada uimastite sotsiaalseid aspekte ja ühiskondlikku mõju, edendada uimastitarbijate sotsiaalse taasintegreerumise poliitikat ning käsitleda uimastite teemat multidistsiplinaarsest vaatenurgast; peab hädavajalikuks jätkata teadlikkuse tõstmist selle kohta, kui tähtis on ennetustegevus ja uimastipoliitika uuenduslik, vaimsel tervisel põhinev käsitlus;

10. väljendab heameelt keskuse ja Europoli koostöös tehtava uimastiturgude põhjaliku analüüsimisega saavutatud edu üle; analüüsi konkreetsed uimasteid käsitlevad moodulid avaldati 2022. aasta jooksul ja 2023. aastaks on plaanitud lisa; väljendab heameelt töö üle, mida keskus tegi 2022. aastal koostöös Reitoxi riiklike uimastiseirekeskuste ja Europoliga, et parandada pakkumist käsitlevate põhiandmete kvaliteeti ja kättesaadavust; väljendab heameelt asjaolu üle, et keskus täitis kõik ülesanded, mis talle anti kuritegevusega seotud ohte käsitleva valdkondadevahelise platvormi operatiivtegevuskavadega kanepi, kokaiini ja heroiini kohta; tuletab meelde, et uimastikaubandust peetakse organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi peamiseks tuluallikaks ja värbamiskanaliks, ning rõhutab keskuse panust Euroopa turvalisuse suurendamisse;

11. väljendab heameelt keskuse ja Euroopa naabruspoliitika partnerriikide jätkuva piirkondliku tasandi koostöö üle EU4MD tehnilise abi projekti kaudu ning kahepoolse projekti EMCDDA4GE käimasoleva rakendamise üle koostöös Gruusiaga; väljendab heameelt uimastipoliitika valdkonnas ametliku partnerluse loomise üle Ladina-Ameerika, Kariibi mere piirkonna ning Euroopa Liidu vahelise koostööprogrammi raames;

Tõhusus ja selle suurendamine

12. tunnustab keskust võetud kohustuse eest pidevalt parandada oma tegevuse tulemuslikkust ja tõhusust ning maksimeerida oma ressursside, ajatundlikkuse ja oskusteabe kasutamist, et aidata lõppkokkuvõttes kaasa turvalisema ja tervislikuma Euroopa kujundamisele, eelkõige justiits- ja siseküsimuste ning tervishoiu valdkonna ametitega tehtava koostöö kaudu; võtab teadmiseks meetmed, mida keskus on võtnud oma ruumide jooksvate kulude vähendamiseks, näiteks päikesekaitsesüsteemi kasutamine klaasitud aladel ja kliimakontrollilülitid akendel; võtab ühtlasi teadmiseks Euroopa Meresõiduohutuse Ametiga sõlmitud kokkuleppe jagada ühiskasutatavate alade (söökla, maa-alused parkimisalad ja konverentsiruumid) kasutust hoonetes, kus asuvad nende peakorterid, ning kahe ameti koostöö jagatud teenuste (muu hulgas turvalisus, koristamine, toitlustamine) ühishangete ja mõlema ameti töötajatele ühist huvi pakkuvate koolitustegevuse ühise korraldamise valdkonnas;

13. märgib rahuloluga, et keskusel on strateegiline kava (keskkonnastrateegia 2021–2025) süsinikuneutraalsuse saavutamiseks ning keskus on lisanud oma iga-aastasesse tegevusaruandesse keskuse keskkonnatoime ja CO_2 jalajälje näitajad, mille iga-aastased tulemused on alates 2014. aastast pidevalt paranenud; väljendab heameelt keskuse direktori 2022. aasta otsuse üle hankida EMASi sertifikaat; see protsess viiakse eeldatavasti lõpule 2023. aastal;

14. märgib, et 2022. aastal viis keskus ellu mitu projekti, mille eesmärk on edendada keskkonnatoimet, parandades elektritarbimist, paigaldades hoone katusele päikeseenergiaelemendid ning seades sisse elektriautode ühise kasutuse punktid, et asendada keskuse sõidukipark elektri- või hübriidsõidukitega;

Personalipoliitika

15. märgib, et 31. detsembril 2022 oli ametikohtade loetelus olevatest ametikohtadest täidetud 97 %, kusjuures liidu eelarves kinnitatud seitsmest ametnikust ja 69 ajutisest teenistujast oli ametisse nimetatud kuus ametnikku ja 68 ajutist teenistujat (76 kinnitatud ametikohta 2022. aastal, sama palju kui 2021. aastal); märgib, et lisaks töötas 2022. aastal keskuse heaks 27 lepingulist töötajat; väljendab heameelt keskuse 2022. aasta personalivajaduste läbivaatamise üle ning selle ressursside tulemusliku ja tõhusa jaotamise üle, kusjuures 72,44 % keskuse personalist täidab operatiivülesandeid, 18,20 % pakub haldustuge ja koordineerimist ning 9,35 % teeb neutraalseteid toiminguid; tunnustab keskust väikese tööjõu voolavuse (2,9 %) eest 2022. aastal;

16. märgib, et keskuse kõrgemas juhtkonnas on kaks naist (22 %) ja seitse meest (78 %), samal ajal kui keskuse haldusnõukogus on 20 naist (37 %) ja 34 meest (63 %); märgib, et kogu personali hulgas oli 36 meest (38 %) ja 58 naist (62 %); tuletab meelde, et tuleb tagada töötajate sooline tasakaal, ja kutsub keskust üles arvestama seda aspekti seoses edasise töötajate töölevõtmise ning kõrgema juhtkonna liikmete ametisse nimetamisega; palub, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid keskuse haldusnõukogu liikmete nimetamisel arvesse soolise tasakaalu tagamise tähtsust;

17. võtab keskuse aruande põhjal teadmiseks meetmed, mida keskus on võtnud keskuse soolise tasakaalu parandamiseks seoses järelmeetmetega, mida keskus rakendas keskuse 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise valguses („keskuse aruanne“); märgib, et selliseid meetmeid võeti seoses keskuse värbamismenetlustega ja teabe levitamisega liikmesriikides keskuse valikumenetluse kohta; tunnustab keskuse haldusnõukogu esimeest selle eest, et ta pöördus liikmesriikide, Norra ja Türgi asjaomaste ametiasutuste poole seoses soolise tasakaalu tagamisega keskuse haldusnõukogu liikmete ametikohale nimetamisel; märgib ühtlasi keskuse aruande põhjal SYSPERi kasutamata jätmise kohta tehtud tähelepanekuga seoses, et keskus on välja töötanud ja kasutusele võtnud oma info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendid digiteeritud personalijuhtimiseks;

18. tuletab meelde kontrollikoja aastaaruannet liidu ametite kohta 2018. aastal, mis sisaldas tähelepanekuid seoses ajutiste töötajate töölevõtmisega raamlepingu alusel, järgimata seejuures Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/104/EÜ ([2]) ja Portugali tööõiguses sätestatud nõudeid; võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks, et selle tähelepaneku käsitlemine on lõpetatud ning kõnealune raamleping aegus 2022. aasta märtsis ja viimane ajutiste töötajatega seotud makse tehti 2022. aasta jaanuaris;

Hanked

19. võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks, et 2022. aastal sõlmitud lepingule vastav summa (75 000 eurot) ei olnud vastava eelarvelise kulukohustusega täielikult kaetud, mille tulemuseks oli puudujääk 8 000 eurot; märgib, et 2021. aastal tekkis sarnane olukord sama liiki lepinguga ja mõlemal juhul ei täitnud keskus kontrollikoja aruande kohaselt keskuse finantsmääruse artikli 10 lõikes 3 ja artikli 73 lõikes 2 sätestatud nõudeid; võtab keskuse vastuse põhjal siiski teadmiseks, et lepingu maksumus jagati vastavalt kokkulepetele, mis sõlmiti kahe teise üksusega, kes kasutavad keskuse ruume Lissabonis; märgib sellega seoses, et keskus pidi kandma vaid osa lepingu kogukuludest, mis põhinesid vastavatel eelarvelistel kulukohustustel, samas kui ülejäänud kulud jagati tasaarvelduse/kliiringu teel, kuna neid kulusid kandsid veel kaks üksust;

Huvide konfliktide ennetamine ja ohjamine ning läbipaistvus

20. võtab teadmiseks keskuse kehtestatud meetmed ja tehtavad pingutused, mille eesmärk on tagada läbipaistvus, huvide konfliktide ennetamine ja ohjamine ning rikkumisest teatajate kaitse; märgib, et 2022. aastal ei teatatud ühestki huvide konflikti ega rikkumisest teatamise juhtumist, neid ka ei uuritud ega viidud lõpule; väljendab heameelt, et keskus avaldas oma veebisaidil kõrgema juhtkonna, haldusnõukogu liikmete ja keskuse teaduskomiteesse kuuluvate välisekspertide huvide deklaratsioonid ja elulookirjeldused; tuletab meelde, et haldusnõukogu liikmete puhul on keskuse veebisaidil kättesaadav ainult nende praeguse ametialase tegevuse kokkuvõte; võtab teadmiseks keskuse võetud kohustuse käsitleda 2023. aasta lõpuks võimalust lisada avaldatud elulookirjeldustesse ka nende liikmete varasem ametialane tegevus;

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/104/EÜ renditöö kohta (ELT L 327, 5.12.2008, lk 9).

21. märgib, et keskuse töötajad ei kohtunud 2022. aastal lobistidega; märgib ühtlasi komisjoni ja Euroopa Ombudsmani selles küsimuses koostatud suuniste ja soovituste põhjal, et keskusel on olemas käitumisjuhend ja praktilised soovitused/suunised oma töötajate võimaliku suhtluse kohta huvirühmade esindajatega; märgib lisaks, et kui sellised kohtumised toimuvad, soovitatakse nendes suunistes kohtumine registreerida ja avalikustada; kutsub keskust üles neid suuniseid järgima ja sellised kohtumised viivitamata avalikustama;

Sisekontroll

22. märgib, et 2022. aastal tegi siseauditi talitus keskuses kaks auditit, nimelt rahvusvahelise koostöö ning partnerpeadirektoraatide ja muude sidusrühmade tegevuse koordineerimise ja töökorralduse piisavuse ning liidu detsentraliseeritud asutuste juhtimisraamistiku kohta; märgib, et mõlema auditiprojekti audititulemused ei olnud 2022. aasta lõpuks veel kättesaadavad ning siseauditi talitus ei näinud sellel hetkel lahendamata kriitilisi riske ega andnud soovitusi, välja arvatud üks täitmata soovitus sisekommunikatsiooni kohta personalijuhtimise ja eetika auditi põhjal, mis viidi läbi 2021. aastal;

23. väljendab heameelt 2022. aastal toimunud keskuse sisekontrollisüsteemide tulemuslikkuse hindamise tulemuse üle, mille kohaselt on kõik komponendid olemas ja toimivad; märgib, et hindamise käigus tehti kindlaks viis sisekontrolliraamistiku põhimõtet, mille puhul võib olla vaja teha mõningaid parandusi seoses kontrollikeskkonna, kontrollitegevuse ning teabe ja teabevahetusega; märgib ka, et 2022. aastal tehti põhjalik riskide kindlakstegemine ja hindamine, mille eesmärk on parandada keskuse riskijuhtimist, kusjuures tuvastati riskid, mis on seotud keskuse uute volituste ja uue ärimudeliga; kutsub keskust üles tegelema kõigi 2022. aastal tehtud hindamiste käigus tuvastatud puudustega;

24. märgib, et keskus võttis 2021. aastal vastu muudetud pettustevastase strateegia, millel on kolm strateegilist eesmärki, ja 2022. aastal võttis keskus vastu rakendamise tegevuskava, mis oli aasta lõpuks suures osas ellu viidud, kusjuures 12 meetmest ainult üks on veel pooleli;

Muud kommentaarid

25. tunnustab keskust kommunikatsioonialaste pingutuste eest, mis keskendusid kvaliteetsete väljaannete tootmise tagamisele, kusjuures 2022. aastal avaldati 66 teadus- ja institutsioonilist väljaannet ning 16 teadusartiklit ja raamatupeatükki, mille autor või kaasautor on keskus ja mis avaldati mainekates ajakirjades;

26. väljendab heameelt selle üle, et 2022. aastal suurenes keskuse jälgijaskond kõigis kanalites märkimisväärselt; märgib sellega seoses, et keskuse veebisaidil registreeriti ligikaudu 2,6 miljonit üksikkülastajat, mis on rekordiline tulemus (peaaegu 50 % rohkem kui 2021. aastal), videovaatamisi oli 1,6 miljonit (15 % rohkem kui 2021. aastal) ning rohkem oli jälgijaid kahes peamises sotsiaalmeediakanalis LinkedIn (+ 57 %) ja Instagramis (+ 37 %);

27. kutsub keskust üles pöörama tähelepanu oma teadusuuringute tulemuste üldsusele levitamisele ning pöörduma üldsuse poole sotsiaalmeedia ja muude meediakanalite kaudu; väljendab sellega seoses heameelt selle üle, et keskuse koostatud aruanded on kasutajatele kättesaadavad;

28. väljendab heameelt veebilehe „EMCDDA 4 Ukraine“ loomise üle, mis pakub vahendeid Euroopa uimastivaldkonna spetsialistidele, kes toetavad Ukrainast põgenenud inimesi;

29. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 11. aprilli 2024. aasta resolutsioonile ([3]) ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

([3]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2024)0280.